

4.2.4 Paikallisesti päätettävät asiat

Paikallisessa opetussuunnitelmassa päätetään ja kuvataan oppimisen tuen ja erityisopetuksen järjestäminen käytännössä seuraavissa asioissa.

Tukitoimista, erityisopetuksesta ja niitä koskevista oikeuksista tiedottaminen opiskelijoille ja huoltajille

Lukion tukitoimista ja erityisopetuksesta tiedotetaan huoltajille huoltajailloissa ja Wilma-viesteissä. Opiskelijoille tukitoimet esitellään opinto-ohjauksen tunneilla sekä erityisopettajan alkuinfossa lukuvuoden alussa. Tukitoimien seurannasta viestitään huoltajille Wilmassa ja opiskelijoille henkilökohtaisissa keskusteluissa.

Tukitoimien ja erityisopetuksen tarpeen arviointi

Tukitoimien tarpeen arvioinnissa voidaan hyödyntää nivelvaiheessa saatuja tietoja. Lukuvuoden alussa kaikille uusille opiskelijoille tehdään digitaalinen lukiseula ja tarvittaessa yksilöllinen lukemisen- ja kirjoittamisvaikeuksien testi. Opintojen aikana tuen tarvetta arvioidaan yhteistyössä aineenopettajien, opinto-ohjaajan ja erityisopettajan kanssa, ja tarvittaessa mukaan otetaan opiskeluhuolto. Myös opiskelijaa ja huoltajia kannustetaan kertomaan esiin nousevista tuen tarpeista.

Kaikki opettajat seuraavat opiskelijoiden oppimista ja mahdollista tuen tarvetta esimerkiksi työskentelynopeuden, keskittymisen, lukemisen, kirjoittamisen ja loogisen päättelyn osalta. Havaitessaan vaikeuksia aineenopettaja ottaa asian puheeksi opiskelijan kanssa, tukee häntä opetuksessaan ja konsultoi erityisopettajaa. Tuen tarpeen arvioinnissa otetaan huomioon opiskelijan elämäntilanne kokonaisuudessaan.

Tukitoimien ja erityisopetuksen kirjaaminen henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan

Tukitoimien kirjaaminen on osa tuen suunnitelmallisuuden, seurannan ja arvioinnin varmistamista. Suunnitellut ja toteutetut tukitoimet kirjataan opiskelijan henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan. Tukitoimista vastaava aineenopettaja tai opinto-ohjaaja huolehtii siitä, että opiskelijalla on tieto mahdollisuudesta saada tukitoimet kirjattua.

Oppimisen tuen ja erityisopetuksen toteuttaminen

Lukio-opinnoissa tarjottava tuki jakautuu kahdelle tasolle: oppimisen tukeen ja erityisopetukseen. Pääpaino on oppimisen tuessa, mutta jos käy ilmi, että oppimisen tuki ei ole ollut riittävää, voidaan arvioida, tarvitseeko opiskelija erityisopetusta lukion oppimäärän tavoitteiden saavuttamiseen.

Oppimisen tuki Paraisten lukiossa toteutetaan aineenopettajien, opinto-ohjaajan ja erityisopettajan yhteistyönä. Opiskelijan aktiivinen rooli ja sitoutuminen tukitoimiin on keskeinen: opiskelija ottaa tuen vastaan ja tuo esiin mahdolliset aiemmin todetut tuen tarpeensa. Henkilökunta kannustaa opiskelijoita aloitteellisuuteen tuen pyytämisessä.

Tuen tarpeen huomioiminen kuuluu kaikille aineenopettajille. Aineenopettaja suunnittelee ja toteuttaa opetusta siten, että eriyttäminen, havainnollistaminen, monipuoliset työtavat, oppimisympäristö ja osaamisen osoittamisen tavat tukevat opiskelijoiden oppimista. Aineenopettaja seuraa toiminnan vaikuttavuutta, kehittää opetustaan ja konsultoi tarvittaessa erityisopettajaa.

Oppimisen tuen pääpaino on helposti saavutettavassa tuessa, jota annetaan opiskelijalle heti tuen tarpeiden ilmetessä ja jolla voidaan ennaltaehkäistä vaikeuksien kasautumista. Oppimisen tuki on tarkoitettu aineenopetuksen tueksi niille opiskelijoille, joilla on vaikeuksia suoriutua opinnoistaan. Tukitoimia ovat aineenopettajan antama tukiopetus, aineenopettajan ja erityisopettajan antama opetus sekä erityisopettajan, opinto-ohjaajan ja muun henkilöstön antama tuki ja ohjaus. Tukitoimia on annettava riittävästi ja oikea-aikaisesti.

Osana oppimisen tukea opiskelijoiden opiskelutaitoja edistetään tarjoamalla opiskelijoille opintojaksoa, jossa tavoitteena on hyvinvointi- ja opiskelutaitojen kehittäminen. Oppimisen tukeen kuuluu myös erityisopettajan antama yksilö- ja pienryhmäohjaus sekä opinto-ohjaajan tarjoama ohjaus ja tuki. Tuen suunnittelu, koordinointi, toteutus ja seuranta perustuvat aineenopettajien ja erityisopettajan yhteistyöhön.

Tuen ja erityisopetuksen toteutumisen seuranta ja arviointi

Tuen ja erityisopetuksen seuranta ja arviointi toteutetaan lukion jaksopalavereissa. Seuranta ja arviointia tehdään myös opetushenkilöstön ja opiskelijan välisissä keskusteluissa. Tarvittaessa tukea vahvistetaan tai vähennetään.

Erityisopetuksen päätös

Jos edellä kuvattu oppimisen tuki ei riitä opiskelijan tukemiseksi, rehtori tekee erityisopettajan esityksestä hallintopäätöksen opiskelijalle annettavasta erityisopetuksesta. Päätös on muutoksenhakukelpoinen. Opiskelijaa ja alaikäisen opiskelijan huoltajaa kuullaan ennen päätöksen tekemistä.

Opiskelijan ja huoltajan kuuleminen erityisopetuksen päätöksessä

Erityisopetuksen päätös valmistellaan yhteistyössä erityisopettajan, opiskelijan ja huoltajien kanssa. Erityisopetuksen päätös tehdään todennettujen oppimisvaikeuksien ja aikaisemmin annetun tuen pohjalta.

Yhteistyö, vastuut ja työnjako edellä mainituissa asioissa

Aineenopettaja

- Tuen tarpeen kartoitus
- Tukitoimien suunnittelu
- Tuen antamisen työnjako ja toimivuuden ja toteutumisen arviointi
- Opetus ja arviointi, huomioiden tuen tarpeet (esim. Pilkotut koealueet, suullinen täydentäminen)
- Tukiopetus
- Kertaavat opintojaksot
- Oman oppiaineen opiskelutekniikat

Aineenopettajan ja erityisopettajan yhteistyö

- Opetuksen ja arvioinnin joustavien järjestelyjen suunnittelu ja toteutus

Erityisopettaja

- Erityisopetus
- Oppimisen tuen koordinointi ja kirjaaminen
- Tuen tarpeen kartoitus
- Tukitoimien suunnittelu
- Tuen antamisen työnjako sekä toimivuuden ja toteutumisen arviointi
- Samanaikais-/pienryhmäopetus
- Yksilöllinen tuki: oppimistaidot, -tekniikat ja vahvuuksien tunnistaminen
- Ylioppilaskirjoitusten erityisjärjestelyjen suunnittelu yhdessä opiskelijan kanssa ja mahdollisen hakemuksen tekeminen ylioppilastutkintolautakuntaan

Erityisopettajan ja opinto-ohjaajan yhteistyö

- Opiskelutaitoja ja hyvinvointia edistävä opintojakso

- Opiskelijoiden tuen tarpeen suunnittelu

Opinto-ohjaaja

- Tukitoimien suunnittelu ja toteutumisen seuranta
- Yhteistyö erityisopettajan, aineenopettajien ja ryhmänohjaajan kanssa

Ryhmänohjaaja

- Tuen tarpeen kartoitus ja tukitoimien suunnittelu yhteistyössä erityisopettajan kanssa

Opiskelija

- Tuen tarpeen kartoitus yhdessä opetushenkilöstön kanssa
- Tukitoimien suunnittelu ja toteutumisen seuranta yhdessä opetushenkilöstön kanssa
- Oikeus päättää tukitoimien ja erityisopetuksen toteuttamisesta sekä kirjaamisesta

Rehtori

- Tekee hallintopäätöksen opiskelijalle annettavasta erityisopetuksesta